

The Tradition of Paying Homage to Kudpeng Guardian Spirit in Phon Thong District, Roi Et Province: A Functional Approach Analysis

Khanitta Jitchinakul

<http://eprints.utcc.ac.th/id/eprint/262>

ประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้ง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด: การวิเคราะห์เชิงหน้าที่นิยม***

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขนิษฐา จิตชินะกุล

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

บทคัดย่อ

ประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้ง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์หน้าที่ของประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้งที่มีต่อสังคมของชาวอำเภอโพนทอง และเพื่อศึกษาความเชื่อของชาวอำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีต่อประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้ง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคติชนวิทยาที่ผู้วิจัยได้กำหนดสนามข้อมูลที่ศาลเจ้าปู่กุศเป้ง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการทางคติชนวิทยาที่ว่าด้วยวิธีการวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านเชิงธรรมชาตินิยม (Naturalistic Research) ด้วยการบันทึกภาพ และบันทึกเสียง ตลอดจนการสังเกตการประกอบพิธีกรรม จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแนวทางหน้าที่นิยม (Functional Approach) ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้งมีหน้าที่ในการสร้างความเชื่อมั่นทางด้านจิตใจให้แก่ชาวอำเภอโพนทองเป็นอย่างมาก เพราะเชื่อว่าเมื่อประกอบพิธีกรรมแล้วจะเกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ครอบครัว ตลอดจนสังคม ที่สำคัญประเพณีการไหว้เจ้าปู่กุศเป้งยังทำหน้าที่ในการทำนุบำรุงเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหารและปริมาณน้ำฝนที่จะตกในช่วงฤดูทำนาให้แก่ชาวโพนทอง เพราะในประเพณีจะมีพิธีการเสีงทายจากการต้มเต่าในน้ำเดือด

นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าชาวโพนทองเชื่อว่า เจ้าปู่กุศเป้งยังปกป้องรักษาบ้านเมืองให้รอดพ้นจากภัยพิบัติต่าง ๆ และจะเป็นผู้พิทักษ์รักษาผืนป่าในบริเวณศาลาให้มีความอุดมสมบูรณ์สืบไป

**The Tradition of Paying Homage to Kudpeng Guardian Spirit in Phon Thong District,
Roi Et Province: A Functional Approach Analysis**

Asst. Prof. Khanitta Jitchinakul: Thai Language for Communication

School of Humanities, University of the Thai Chamber of Commerce.

Abstract

The research entitled “*The Tradition of Paying Homage to Kudpeng Guardian Spirit in Phon Thong District, Roi Et Province: A Functional Approach Analysis*” aims to analyze the functions of the tradition of paying homage to Kudpeng Guardian Spirit on Phon Thong society and people. It also studies the belief of Phon Thong people towards this tradition.

This research is considered as a folklore study and the field trip took place at Kudpeng Shrine in Phon Thong District, Roi Et Province. To collect the data, the folklore research methodology regarding the naturalistic research approach on indigenous cultural analysis was adopted. The data were collected through video and audio recordings as well as observation techniques. To analyze the data, the functional approach was employed.

The findings reveal that the tradition of paying homage to Kudpeng Guardian Spirit plays an important role on building up people’s confidence as they believe that this tradition will bring in good fortune to the people themselves, their families, and society as a whole. Most importantly, another function of the tradition of paying homage to Kudpeng Guardian Spirit is to cast lots to determine the fertility of their crops, food, and the amount of rainfall during the farming season by putting a turtle into a pot of boiling water.

Besides these, Phon Thong people believe that Kudpeng Guardian Spirit protects them from all kinds of disasters and the forest under his protection will be fertile forever.